

"Takibi ifade eden "felemma" 'deki "fe" onların yeisten sonra ümit ve reca zamanlarının geldiğine işarettir. "lemma" ise, kıyas-ı istisnai ile anılan, dahil olduğu cümlelerden birinci cümlenin..." ifadelerini açıklar mısınız?

"İhtar: Nekre olarak نَارُ kelimesinin zikri, onların şiddet-i lüzumundan dolayı herhangi bir ateş olursa olsun, hemen yakmak ihtiyacında olduklarına işarettir."

" فَلَمَّا أَصَاءَتْ مَا حَوْلَهُ دَهَبَ الْبُورَهُمْ : Takibi ifade eden فَلَمَّا'deki onların yeisten sonra ümit ve reca zamanlarının geldiğine işarettir."

لَمَّا ise, kıyas-ı istisnai ile anılan, dahil olduğu cümlelerden birinci cümlenin tahakkuk ve vücuda geldiğine delâlet etmekle, ikinci cümlenin de vücuda geldiğini intaç ettiğine ve onların tesellî ve ümitlerinin tamamıyla kesilmiş olduğuna işarettir."

أَصَاءَتْ kelimesi, onların ısınmaya değil, aydınlanmaya ihtiyaçları olduğuna işarettir ki, etrafında bulunan zararlı şeyleri görüp onlardan tahaffuz etsinler. "(1)

Burada münafıkların ruh hali analiz ediliyor. Onlar öyle zifiri bir karanlık içindedirlerki, azıcık bir ateşin ışığına bile hasretirler.

Sonra : **"Ateş çevresini aydınlattığı zaman Allah onların gözlerinin nurunu yok etti."**(Bakara, 2/17). Ateş burada Peygamber Efendimize (asm) kinayedir. Zira münafıklar karanlık içinde yüzerken hidayet güneşi olan Peygamber Efendimizi (asm) onların aralarında. Lakin onların nifaklarına ceza olarak gözlerine perde çekildiği için o hidayet güneşini göremiyorlar.

Kıyas-ı istisna, burada münafıkların ruh halini yansıtan ateş temsilidir. Bilinmeyen ve mücerret olan şeyler bazı kıyas ve temsiller ile akla yakınlaştırılır ki, Allah münafıkların o karanlık ruh aynalarını böyle güzel bir temsil ile akla yakınlaştırıyor.

Ateş onların ısınması için değil, etrafında zararlı şeylerin fark edilmesi için bir lambadır. Peygamber Efendimiz (asm) onların dünyaya ait adi menfaatlerini temin

---

etmek için değil, onları ebedi ateşle sürükleyen küfür ve nifak şerlerinden kurtarmak için gönderilmiştir.

(1) bk; [İşaratül icaz, Bakara Suresi, 17.-20. Ayetlerin Tefsiri](#)